

“ЎЗБЕКИСТОН – 2030” СТРАТЕГИЯСИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ЗАМОНАВИЙ МАРКЕТИНГ ВА САВДО КОНЦЕПЦИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ

**мавзусида халқаро илмий-амалий анжуман
материаллар тўплами**

2024 йил 15 октябр

I-ТОМ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ТАЪЛИМ, ФАН ВА ИННОВАЦИЯЛАР ВАЗИРЛИГИ
НАМАНГАН МУҲАНДИСЛИК-ТЕХНОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ**

**“ЎЗБЕКИСТОН – 2030” СТРАТЕГИЯСИНИ АМАЛГА
ОШИРИШДА ЗАМОНАВИЙ МАРКЕТИНГ ВА САВДО
КОНЦЕПЦИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ”**

**мавзусида халқаро илмий-амалий анжуман
материаллар тўплами**

2024 йил 15 октябр

I-ТОМ

64.	Бакиров Қ.М.	Инсон капиталининг рақамли иқтисодиёт шароитида роли ва ўрни	307
65.	Йўлдашев Б.Ш.	Яшил иқтисодиётга ўтишда ҳудудларда ўсиш марказлари ва ўсиш кутблари ривожланиши	311
66.	Болтабоев Д.	Бошқарувда шахс ва унинг ижтимоий-психологик тавсифи	316
67.	Болтабоев Д.	Глобаллашув шароитида меҳнат ресурсларидан фойдаланиш масалалари	320
68.	Зокирова З.Т.	Движущие силы социально-экономического роста Нового Узбекистана: от развития производств до инновационных стратегий и современного маркетинга	323
69.	Набиева А.М. Муталипова З.У.	Значение современного маркетинга в претворении концепции «Нового Узбекистана»	327
70.	Маматкулова Ш.Ж. Курбонов М.	Савдо корхоналари тижорат фаолияти самарадорлигини ошириш йўллари	333
71.	Маматкулова Ш.Ж. Зубайдуллоев М.	Кичик бизнес корхоналари фаолиятида маркетинг имкониятларидан фойдаланиш зарурияти	337
72.	Маматкулова Ш.Ж.	Инновацион шароитда аҳолига савдо хизматлари кўрсатишни такомиллаштириш	340
73.	Ахмаджанов И.И.	Кичик инновацион корхоналарни ривожлантириш	345
74.	Ишимбаев Р.Н.	Практические методы создания системы мотивации для профессиональной деятельности сотрудников	348
75.	Ишимбаев Р.Н. Хонтураев О.К.	Инновационные маркетинговые стратегии в информационной экономике	353
76.	Каххорова М.А. Рахимова Л.Ш.	Принципы сотрудничества в корпоративном управлении	358
77.	Каххорова М.А. Шакирова Ю.С.	Влияние современных технологий на экономическое развитие и конкурентоспособность организаций	361
78.	Bekmirzayev M.A.	Namangan viloyatida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlanish holati	366
79.	Shanazarov F.Sh.	Mamlakatimizda investitsion muhitning jozibadorligini oshirish yo'llari	369
80.	Musayeva Sh.A.	Prospects for the development of the carpet industry in Uzbekistan	372

- aholini kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatiga keng jalb qilish, erkin raqobat muhitini yaratish, xususiy mulkchilikni himoya qilish;
- aholi bandligini ta'minlash yo'nalishida doimiy ish o'rnini qayta tiklash, yangi ish o'rinlarini yaratish;
- aholining shaxsiy tomorqa xo'jaliklari faoliyatini yanada rivojlantirish, yerlardan unumli foydalanish;
- sanoat tarmoqlarida kooperatsiyani rivojlantirish va tarmoqning raqobatbardoshligini oshirish, ishlab chiqarish yaxlit zanjirini yaratish;
- eksport salohiyatini oshirish va valyuta tushumlarini ta'minlash, bu borada eksportyor korxonalarga ko'maklashish faoliyatini jadallashtirish va boshqalar.

Xulosa qilib aytganda, belgilangan ustuvor yo'nalishlar bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni sifatli va o'z vaqtida amalga oshirilishi natijasida, mamlakat iqtisodiyotining muhim bo'lagi bo'lgan tadbirkorlikni barqaror rivojlanishini ta'minlanishiga va keyingi yillarda ham iqtisodiy o'sish sur'atlarini yanada jadallashib borishiga zamin yaratiladi.

MAMLAKATIMIZDA INVESTITSION MUHITNING JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI

Farruh Shadiyorovich Shanazarov
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi
Ijtimoiy himoya milliy agentligi xaridlar
boshqarmasi Bosh mutaxassisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada mamlakatimiz iqtisodiy rivojlanishida investitsion muhitning roli va ahamiyati, 2021-2023 yillarga mo'ljallangan investitsiya dasturining mazmuni, O'zbekiston Respublikasida asosiy kapitalga investitsiyalar markazlashgan moliyalashtirish manbalari, markazlashmagan moliyalashtirish manbalariga oid ma'lumotlar yoritilgan. Shuningdek, investitsion jozibadorlikni oshirish, chet el investitsiyalarini jalb qilish bo'yicha olib borilayotgan islohotlar, Xalqaro moliya institutlari tomonidan kiritilayotgan investitsiyalar kabi masalalar ko'rilgan va tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: investitsion jozibadorlik, Xorijiy investitsiyalar, Xalqaro savdo, Xalqaro moliya institutlari

Annotation: This article describes the role and importance of the investment climate in the economic development of the country, the content of the Investment Program for 2021-2023, sources of centralized financing of investments in fixed assets in the Republic of Uzbekistan, decentralized sources of financing. issues such as reforms in attraction, investments made by international financial institutions were considered and recommendations were made.

Keywords: investment attractiveness, foreign investment, international trade, international financial institutions

Аннотация: В данной статье рассмотрены вопросы о роли и значение инвестиционного климата в экономическом развитии страны, содержание

инвестиционной программы на 2021-2023 годы, источники централизованного финансирования инвестиций в основной капитал в Республике Узбекистан, децентрализованные источники финансирования, а также были рассмотрены такие вопросы, как реформы в области привлечения инвестиций, осуществляемых международными финансовыми институтами, и даны рекомендации.

Ключевые слова: инвестиционная привлекательность, иностранные инвестиции, международная торговля, международные финансовые институты.

Har qanday mamlakat eng avvalo iqtisodiy rivojlanishga, dunyodagi rivojlangan mamlakatlar qatoriga qo'shilishga harakat qiladi. Shu orqali makro va mikro muhitni rivojlantirishga, yalpi ichki mahsulotni oshirishga intiladi. Bunday keng ko'lamli ishlarni bajarish uchun Xorijiy investitsiyalarni jalb qilish ham katta ahamiyat kasb etadi.

O'zbekiston Respublikasining “Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'grisida”gi qonunida “investitsiyalar - investor tomonidan foyda olish maqsadida ijtimoiy soha, tadbirkorlik, ilmiy va boshqa faoliyat turlari ob'ektlariga tavakkalchiliklar asosida kiritiladigan moddiy va nomoddiy boyliklar hamda ularga bo'lgan huquqlar, shu jumladan intellektual mulk ob'ektlariga bo'lgan huquqlar, shuningdek reinvestitsiyalar”, deb keltirilgan.

Bizga ma'lumki chet el investorlarining faoliyati, asosan daromad olish maqsadida tadbirkorlik faoliyati va qonun hujjatlarida taqiqlanmagan barcha turdagi moddiy va nomoddiy boyliklar va ularga doir huquqlar, shu jumladan intellektual mulkka doir huquqlardan tashkil topib, chet el investitsiyalaridan olingan har qanday daromad chet el investitsiyasi deb yuritiladi.

Investitsion jozibadorlik deganda ijobiy investitsiya muhitini yaratish, jahonda mavjud investitsiya resurslaridan foydalanishni kengaytirish, investorlar uchun qulay muhit yaratish va investitsiya dinamikasi va muhitiga ijobiy ta'sir ko'rsatadigan jami iqtisodiy, huquqiy va tashkiliy muhit yaratish tushuniladi.

Mamlakatimizda qulay investitsion muhit va uni jozibadorligini muntazam ravishda yaxshilab borishni ta'minlash bugungi kunda dolzarb vazifadir, ya'ni davlat tomonidan investitsiyani jalb qilish uchun qulay investitsiya muhitini yaratish orqali uning jozibadorligini oshirish maqsadga muvofiqdir.

Chet el investitsiyalarni iqtisodiyotga jalb etishda har bir mamlakatning o'zini investitsion siyosatini yuritish talab etiladi. Bu jarayonda davlat chet el investitsiyalarni jalb etishni rag'batlantirish mexanizmini, investitsiya faoliyatining huquqiy tartibini belgilaydi.

Iqtisodchi olimlapdan D.G'.G'ozibekov, A.V.VaXabov, Sh.X.Xajibakiyev, M.A.Raimjonova, N.G.Muminov, B.S.Mamatov, Sh.I.Mustafakulov, D.Yu.Xo'-jamqulovlarning ilmiy ishlari investitsion muhit jozibadorligi, milliy iqtisodiyotga Xorijiy investitsiyalarni jalb qilish muammolariga bag'ishlangan.

Chet el va mamlakatimiz olimlarining nazariy izlanish natijalaridan kelib chiqqan holda investisiya mohiyatini yoritib berish bo'yicha quyidagi Xulosaga

keldik: investitsiya mohiyatining ilmiy asosi resursli va xarajatli yondashuvlar ularning dastlabki tashkil etilishi mablag'lardan foydalanishni talab etadi, foyda olish maqsadida ijtimoiy soha, tadbirkorlik, ilmiy va boshqa faoliyat turlari ob'ektlariga tavakkalchiliklar asosida kiritiladigan moddiy va nomoddiy boyliklar hamda ularga bo'lgan huquqlar, shu jumladan, intellektual mulk ob'ektlariga bo'lgan huquqlardir.

Bugungi kunda mamlakatimizda investitsion muhit va uning jozibardorligini yanada oshirish milliy iqtisodiyotimizni rivojlantirishida muhim o'rin egallaydi. Buning asosiy sabablari bo'lib quyidagilar:

birinchidan, ishlab chiqarish quvvatlarining eskirganligi, ularning qayta tiklashga yoki texnik jihatdan qayta jihozlashga yoki umuman yangilash kerakligi;

ikkinchidan, sanoat tarmog'i moddiy texnika bazasining pastligi, zarar ko'rib ishlaydigan korxonalarning mavjudligi;

uchinchidan, mamlakatimizning tabiiy boyliklarga boyligi va bu yerda koplab qayta ishlovchi korxonalarni qurish imkoniyatining mavjudligi;

to'rtinchidan, qishloq hududlariga yaqin joylarda kichik zamonaviy ixcham korxonalarni barpo etish zarurligi;

beshinchidan, respublikamizda ko'plab tayyor mahsulot ishlab chiqarish zarurligi va boshqalar hisoblanadi.

2021-2023-yillarga mo'ljallangan investitsiya dasturida Respublika Xomashyo bazasini kengaytirish va uni qayta ishlashni chuqurlashtirish, yuqori qo'shilgan qiymatli raqobatbardosh tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish hajmlarini oshirish, iqtisodiyot tarmoqlariga to'g'ridan-to'g'ri Xorijiy investitsiyalar va yuqori texnologiyalarni keng jalb qilish, investitsiya loyihalarining ijtimoiy-iqtisodiy samaradorligini ta'minlash, shu asosda yuqori daromadli ish o'rinlarini yaratish hamda hududlarni jadal ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish belgilangan.

Olib borilgan tadqiqotlar natijasida mamlakatimizga Xorijiy investitsiyalarining investitsion mablag'larini jalb etish bo'yicha bir qator masala va muammolar mavjudligi aniqlandi.

Birinchidan, bank kredit tizimini yanada rivojlantirish masalasi;

Ikkinchidan, investorlarning huquqlarining yetarli darajada Ximoyalanmaganligi;

Uchinchidan, litsenziya va ruxsat olish tartib-qoidalarining murakabligi.

Yuqorida keltirilgan tahlillarimizdan kelib chiqib, investitsiya muhitini yaxshilash uchun Xususiy va to'g'ridan-to'g'ri Xorijiy investitsiyalarni jalb qilish bo'yicha institutsional asosni shakllantirish lozim deb hisoblaymiz. Xorijiy investitsiyalarni faollashtirish uchun tadbirkorlik faoliyatini erkinlashtirish imkonini oshirish lozim. Biznesning rivojlanishiga to'sqinlik qiladigan to'siqlarni aniqlash va bartaraf etish bo'yicha astoydil kurashish kerak. Natijada investitsion jozibadorlikni oshirish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash mumkin. Davlat-Xususiy sheriklik va loyihalarni moliyalashtirish vositalarini rivojlantirish orqali esa investitsion faoliyatni rag'batlantirish, shaffoflikni maksimal darajada

ta'minlash va Xorijiy investorlarning murojaatlari va so'rovlari bilan ishlashni tashkil etish lozim deb hisoblaymiz.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasining “O'zbekiston Respublikasining 2021-2023-yillarga mo'ljallangan investitsiya dasturini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-4937 son qarori.

**PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE CARPET INDUSTRY
IN UZBEKISTAN**

Musayeva Shoirazimovna
Professor of Samarkand Institute of Economic and Service,
Samarkand, Uzbekistan
Email:musaeva_shoira@mail.ru

Abstract. The article examines the activities of carpet manufacturing enterprises, the most promising segment of the textile industry in Uzbekistan, analyzes the competitive environment of participants in the local carpet market, and analyzes the principles of a scientific approach to marketing.

Key words. Enterprise, industry, carpet, market, cluster, model, modernization, strategy.

Annotatsiya. Mazkur Maqolada O'zbekiston to'qimachilik sanoatining eng istiqbolli segmenti bo'lgan gilam ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyati ko'rib chiqiladi, mahalliy gilam bozori ishtirokchilarining raqobat muhiti, marketingga ilmiy yondashuv tamoyillari tahlil qilinadi.

Kalitli so'zlar. Korxona, sanoat, gilam, bozor, klaster, model, modernizatsiya, strategiya.

Аннотация. В статье рассматриваются деятельность предприятий по производству ковров, наиболее перспективного сегмента текстильной промышленности Узбекистана, анализируется конкурентная среда участников местного коврового рынка, принципы научного подхода к маркетингу.

Ключевые слова. Предприятие, промышленность, ковер, рынок, кластер, модель, модернизация, стратегия.

The carpet industry is an industry that produces a variety of carpets from natural (animal and plant fibers) and synthetic fibers. Carpet weaving as an artistic craft has developed in a unique way in different countries. The textile industry plays an important role in the development of the economy, providing the population with clothing, household goods and industrial goods. It is no secret that the textile industry works closely with agriculture and other industries. Carpet production is one of the most important branches of the textile industry.

According to research by IndexBox, a world-renowned market research company, the United States is the world's largest carpet-producing country,